

Pyhä yksinkertaisuus

JARI AALTO

Kun ikää tulee lisää alkaa näyttää ilmeisesti, että kaikenkarvaiset radikaalit uhkaavat sivistynyttä yhteiskuntaa. Tämä käsitys on kai sangen tyypillinen viisikymppisille ja sitä vanhemmille. Käninä nyt vain on vanhojen etuoikeus samoin kuin teeskennelty kuurous ja tahdittomuus. Harvinaista ei myöskään liene kiinnostus hengellisiä kysymyksiä kohtaan. Näitä hataria pohdintoja ei kannata ottaa vakavasti, sillä humanismi ja humanistit ovat perkeleestä, kuten rippikouluaiikainen hengellinen ohjaajani osuvasti totesi. Rauha hänen muistolleen, ehkä vielä tapaamme.

Hengellisellä korpivaelluksellani olen taannut hengenmiehiä ja -naisia, jotka ovat halunneet kaitsea minua yhtenä lampaistaan. Arvelen, että johdonmukaisuus ei ollut heidän suurin armolahjansa. Eräs tuore sielunpaimen halusi keskustella kanssani ihmisyydestä ja oman uskontokuntansa elämänmyönteisyydestä. Viitatessani puheenvuoroa hän esti vuoropuhelun toteamalla, ettei sitä kannata jatkaa, koska hänellä ei ole omaa mielipidettä, vaan kaikki olennainen on jo sanottu pyhissä teksteissä. Toinen sieluni autuudesta huolestunut päätti tulkita kirjoituksia omin päin ja tuomitsi minut suurin tein helvettiin. Siinä meitä sitten oli kaksi humanistiherrajaa nähtävästi matkalla samaan kuumaan paikkaan, mutta ehkäpä eri osastoille.

Rationaalisesti ajatellen minun olisi pitänyt todeta, että näiden yksittäistapausten pohjalta ei voi tehdä päätelmiä tulevaisuudestani puhumattakaan humanismin ja uskontojen suhteesta. Epäily alkoi silti kyteä mustassa sydämessäni ja sielunrauhani oli mennyttä. Näin pahoja unia Lohjan Pyhästä Laurista, isä Camillosta ja sisäministeristä. Kun ystäväni hankkivat minulle lahjaksi tekaistun lordin arvon Skotlannista, toi ylenevä säätykierto sänkyäni jalkopäähän itse Erik ku-

ninkaan, joka lausui: *“Praise the lord minun velien Hjalmar, älä mene maalle perussuomen kyll sin on monda maisteria meny mutt ei ole jälle tullu eikä paljon palainut”*. Tätä se saavillinen mokkaa teettää, mutta sain näistä puolivalveen houreista huikean johdatuksen.

Totuuden etsijän yksinkertaisin keino lieinee asettua lauman johtoon ja olla alati oikeassa muiden puolesta. Lukion lehtorit ovat tunnetusti erittäin viisaita. Suureksi harmikseni en voi valvoa Helsingin punavihreässä kuplassa pörräävän kansanosan ajatuksia, mutta ehkä voisin kaitsea mökkikuntani vähälukuista väkeä. Valistuksen henki laskeutuisi seudun ylle ja se vaatisi suullani kyläläisiä nöyrästi alistumaan suvaitsevaisuuteen, keskinäiseen kunnioitukseen ja oikeudenmukaisuuteen kuten pyhässä perustuslakitekstissä sanotaan. Pitäjän eri tahoilla toimivat opetuslapseni paljastaisivat verhojen takana lymyävät viekkaat varkaat ja väärät valtiat. Kukaan ei istuisi heidän kanssaan samaan pöytään Unkan baarissa. Taantumuksen lapsia ei kutsuttaisi kaverisynttäreille. Tulisi paha mieli. Myöhempi riimikronikka *“Raaseporin jytkestä”* kertoisi jotain tämän tapaista:

“Eurooppa-päivänä jo varhain aamusella alkoi reaktionäärit tositoimin ahdistella... Kylä lipilaarit nyt loppunsa näkee He tervaa ynnä höyheniä tornin alle laahasivat Muurilla olevat säikähti kovasti kyllä, kun sateenkaarilipun näit linnan yllä Autiona on Karjalohja, Sammatti ja Raaseporia puoli, Niissä ei kuulu vihapuheen sanaa, Eik ole vääryyttä, köyhyyttä, sortoa tai kränää, Maa on vapaa, tääl taantumus olla ei halaa...”

Uusi opetussuunnitelma edellyttää historiallisen empatian ja historiapolitiikan huomioimista lukiossa - yllä olevaan tekstiin kannattaa suhtautua lähdekriittisesti. *Kirjoittaja on HYOL:n puheenjohtaja.*